

[Preben Steen Nielsen.]

riet som bekendt med 25 pct., en stigning, der er fortsat i indeværende år. Danmarksrekorden for igangsættelser blev sat i 1972 med knap 64.000 boliger eller 20.000 mere end i 1970, og efter boligministerens oplysninger vil denne rekord allerede blive slået i indeværende år. Det bør nok understreges, at væksten alene er sket inden for parcelhussektoren med omkring 60 pct., mens etageboligbyggeriet har været igennem en tilbagegangsperiode. Hr. Guldberg behøver ikke nære nogen frygt: der er ingen tegn på, at denne tilbagegangsperiode vil blive ændret væsentligt i de kommende år, således at den kvota, som det almenyttige byggeri har, vil blive udnyttet fuldt ud. Den enorme vækst har bl.a. medført, at den gennemsnitlige byggetid er blevet forlænget med 2 måneder på grund af mangelen på arbejdskraft og på grund af vanskelighederne med at få materialerne frem.

I en sådan situation kan den metode, som hr. Guldberg appellerer til, den frie, liberale markedsmekanisme, ikke rigtig betragtes som en anvendelig regulator. Regeringen har valgt den efter vor opfattelse mest hensigtsmæssige og smidige form for byggeregulering, som situationen muliggjorde. Der er overhovedet ingen mening i et offentligt bygge- og anlægsstop, hvis det blot betyder, at arbejdskraften og kapitalen overføres til det private byggeri i stedet for til de eksporterhverv, der har behov for begge dele.

Nu betyder reguleringen, at der vil blive et årligt igangsættelsestal på et sted mellem 40.000 og 43.000 boliger, hvilket igen medfører, at man kan overføre ikke-byggefaglig arbejdskraft til eksporterhvervene og dermed på længere sigt reducere vore betalingsbalanceproblemer. Da det således specielt vil være den ikke-faglige arbejdskraft, der vil blive ført over til eksporterhvervene, vil der ikke for den byggefaglige del være nogen beskæftigelsesvanskeligheder, når byggeriet trods alt vil ligge på over 40.000 boliger årligt.

Ved at ordningens administration lægges ud til amterne, er der skabt garanti for, at udviklingsområdernes interesser kan tilgodeses, ligesom man ved at inddrage arbejdsmarkedsnævnene i administrationen af ordningen kan regulere, hvis der skulle vise sig beskæftigelsesmæssige vanskeligheder.

Det er rigtigt, som hr. Guldberg også er inde på, at det ikke er lykken for byggeriets parter med de stadige indgreb, der finder sted, men på den anden side må man nok understrege, at ingen ved det indgreb, der er foretaget, kan siges at være taget på sengen. Alle var klar over, at indgreb var nødvendige, og det blev også understreget i det økonomiske sekretariats oversigt fra forrige måned.

Vi skal heller ikke afvise, at regulering på længere sigt kan betyde en uudnyttet kapacitet i byggesektoren, byggeindustrien, hvilket jo understreger, som også ministeren var inde på, behovet for eksportfremmende foranstaltninger, en eksport, som der politisk kan være god grund til at stimulere med forskellige støttemuligheder i lighed med den samfundsstøtte, der gives til industri- og landbrugseksporten. Ministeren bør nok i den kommende tid tage dette problem op og har altså også gjort det med sine kontakter til Byggeriets Udviklingsråd.

Vi er altså enige i, at byggereguleringen er fornuftig, og vi er enig i, at ordningen er udformet administrativt fornuftigt.

Vi kan sådan set godt se, at indgrebet kunne begrunde en debat om en mere langsigtet planlægning af byggeriet til sikring af en jævn byggerytme. En sådan debat vil det nok ikke være fornuftig at få begyndt ved denne lejlighed. Vi får jo en perspektivplan II på et eller andet tidspunkt, og når den ligger på bordet, vil grundlaget for en egentlig, langsigtet byggepolitisk debat være til stede. Både af den grund og af andre grunde ser vi frem med forventning til PP IIs offentliggørelse.

Bendix: Ministeren brugte jo en del af kræfterne til at redegøre for baggrunden for denne rationering og brugte en del af tiden på at analysere behovet for rationeringen. Hertil må man sige, at når der er behov for noget sligt, eller når regeringen mener, at der er behov for noget sligt, ja, så er det en konsekvens af regeringens almindelige politik og ikke mindst regeringens økonomiske politik. Jeg mener ikke, at vi i denne debat skal tage stilling til, om der var eller ikke var behov for denne rationering. Jeg vil blot konstatere, at hvis ministeren og regeringen mente, der var behov for den, så må det være på baggrund af en bedømmelse af den politik,